

**DIŞ TİCARET ŐUBESİ
ARAŐTIRMA SERVİSİ**

ZÜCCACİYE SEKTÖR ÇALIŐMASI

CEM AKGÜN

NİSAN 2005

İÇİNDEKİLER

SAHİFE

1- ÜRÜN SINIFLANDIRMASI VE KAPSAMI

2- DÜNYA PAZARLARINDA ZÜCCACİYE SEKTÖRÜ

2.1. Dünyada Sektörün Durumu

2.1.1. Cam Ev Eşyası

2.1.2. Cam Harici Diğer Züccaciye Ürünleri

2.2. Tüketim

3- TÜRKİYE'DE SEKTÖRÜN GENEL PROFİLİ

3.1. Türkiye'de Genel Hatlarıyla Sektörün Bugünkü Durumu

3.1.1. Cam Ev Eşyası

3.1.2. Porselen Ev Eşyası

3.1.3. Metalden Ev Eşyaları

3.1.4. Plastik, Melamin

3.2. Türkiye'de Züccaciye Üretimi

3.3. Ticari Dağıtım Kanalları

3.4. Tüketici Tercihleri

3.5. Dış Ticareti

3.5.1. İhracatı

3.5.2. İthalatı

4- MEVZUAT

4.1. Standardlar

4.2. İthalat Mevzuatı

5- YABANCI SERMAYE

6- SEKTÖRDE YAPISAL VE GÜNCEL SORUNLAR İLE BEKLENTİLER

6.1. Ülkenin Genel Ekonomik Durumundan ve İç Piyasadaki Gelişmelerden Kaynaklanan Sorunlar

6.2. İthalattan Kaynaklanan Sorunlar

7- SEKTÖRDE FAALİYET GÖSTEREN İSTANBUL'DA YERLEŞİK BAŞLICA ÜRETİCİ VE / VEYA İHRACATÇI FİRMALAR

7.1. Başlıca Üretici ve / veya İhracatçı Firmalar

7.2. Sektörde Yer Alan Bazı Kurumlar, Firmalar ve Dernekler

7.3. Züccaciye Sektörü İle İlgili Önemli Fuarlar

1- ÜRÜN SINIFLANDIRMASI VE KAPSAMI:

Züccaciye kelimesi sözlük anlamı itibariyle cam, porselen vb. maddelerden yapılmış eşya anlamına gelmektedir. Camdan mamül her türlü sofraya ve mutfak eşyası, vazo, biblo vb. dekoratif eşyalar, kozmetik kapları, aydınlatma camları, camın yanı sıra porselenden, seramikten, kristalden, alüminyumdan, çelikten ve plastikten yapılan çeşitli eşyalar da züccaciyenin kapsamına girmektedir.

Gümrük Tarife Cetveli'nde, züccaciye ürünleri, ürünün yapıldığı hammaddeye göre çeşitli fasıl numaraları altında sınıflandırılmıştır. Züccaciye ürünlerinin tarife cetvelindeki pozisyon numaralarına aşağıda yer verilmektedir:

<u>Pozisyon No:</u>	<u>Ürün Tanımı:</u>
39.24	Plastikten sofraya eşyası, mutfak eşyası, diğer ev eşyası
69.11	Porselen veya çiniden sofraya ve mutfak eşyası
69.12.00	Seramikten sofraya ve mutfak eşyası, diğer ev eşyası
70.10	Camdan kavanoz / kaplar, konserve kavanozları, şişeler
70.13	Sofra, mutfak, tuvalet, yazıhane, ev tezyinatı ve benzer işler için cam eşya
73.23	Demir veya çelikten sofraya, mutfak veya diğer ev işlerinde kullanılan eşya ve aksamları
76.15.19	Alüminyumdan sofraya, mutfak ve diğer ev işlerinde kullanılan eşyalar
82.11.10.00.00.11	Sofra ve mutfak bıçakları
82.11.91	Sabit ağızlı sofraya bıçakları
82.15	Adi metallere kaşıklar, çatallar, kepçeler, spatulalar, balık bıçakları, şeker maşaları ve benzeri sofraya ve mutfak eşyaları

2- DÜNYA PAZARLARINDA ZÜCCACİYE SEKTÖRÜ:

2.1. Dünyada Sektörün Durumu:

Sektörle ilgili olarak dünyadaki başlıca gelişmeler şu şekilde sıralanabilir:

- Şirketlerarası ve ikame ürünlerle rekabet kar marjlarını düşürmektedir.
- Ürün gruplarında ciddi bir rekabet söz konusudur.
- Pazarların kontrolü hayati önem taşımaktadır.
- Katma değeri yüksek ürünlere ağırlık verilmektedir.Yatırımların önemli bir kısmı yükselen pazarlara kaymaktadır.Asya ve Uzakdoğu ülkelerinin dünya pazarlarındaki payları sürekli artmaktadır.

Züccaciye sektörü denildiğinde akla cam, porselen, seramik, demir çelik, alüminyum ve plastik gibi hammaddelerden imal edilmiş ürünler gelmektedir.Bu çalışmada sektör temel olarak cam ev eşyası ve cam harici diğer züccaciye ürünleri olmak üzere iki ana sektör olarak ele alınacaktır.

2.1.1. Cam Ev Eşyası:

Dünya cam üretiminin 110 milyon ton düzeyinde olduğu tahmin edilmektedir.Bu üretimin % 53'ü cam ambalaj, % 29'u düz cam, % 5'i cam ev eşyası, % 2'si cam elyafı ve % 11'i diğer cam ürünleridir.En fazla üretim Avrupa ve Asya'da gerçekleştirilmektedir.

Dünya cam ev eşyası pazarı her yıl % 1 – 3 arası büyüme göstermektedir.Ana ürün gruplarında teknoloji kolay elde edildiğinden rekabetin yoğun olduğu bir sektördür.Bununla birlikte, dünya pazarının yaklaşık % 40'ı 10'a yakın firma tarafından paylaşılmaktadır.Durand (Fransa), Bormioli Rocco (İtalya), Libbey (ABD), Kedaung (Endonezya), Vitro (Meksika) ve Paşabahçe dünyanın önde gelen firmaları olarak gösterilebilir.

Söz konusu ürün grubunda Avrupa Birliği'ndeki başlıca üreticiler ile markalarına aşağıda yer verilmektedir:

Üretici	Markalar	Ülkesi
⇒ Arc International Group	Luminarc, Crystal d'Arques, Salviata, Arcoroc	Fransa
⇒Cristalleria Artistica La Piana SpA	Royal Cristal Rock (RCR), Primavera di Cristallo, Da Vinci Crystal ve Capri Crystal	İtalya
⇒F.X. Nachtmann GmbH	Nachtmann, Marc Aurel, Spiegelau	Almanya
⇒Waterford Wedgwood Plc.	Waterford Crystal	İrlanda
⇒Glaskoch Glashütten B: Koch GmbH	Leanardo, Montana	Almanya

Avrupa Cam Sanayii Komitesi (CPIV) verilerine göre Türkiye'nin en büyük ihracat pazarı olan AB'de cam ev eşyasını en fazla üreten ülke, 2003 yılı itibariyle gerçekleşen 439.529 ton üretimle Fransa'dır. Takiben aynı yıl itibariyle İtalya (176.124 ton) ve Almanya (160.000 ton) gelmektedir. AB'nin cam ev eşyası toplam üretimi 2003 yılında 1.128.572 ton iken tüketimi 1.212.155 tondur. Gene CPIV 2003 yılı verilerine göre AB dışına yapılan toplam ihracat 362.537 ton, AB dışından yapılan toplam ithalat ise 446.120 tondur. İhracatın ithalatı karşılama oranı % 0.81'dir.

Aşağıdaki tabloda 1999 – 2003 dönemi itibariyle cam ev eşyası sektöründe dünyada en fazla ihracat ve ithalat yapan ülkelere yer verilmektedir:

CAM EV EŞYASI İHRACATI VE İTHALATINDA BAŞLICA ÜLKELER

ÜLKELER	DEĞER 000 ABD DOLARI				
	1999	2000	2001	2002	2003
İHRACAT					
Fransa	1.632.619	1.579.450	1.496.140	1.560.774	1.761.308
Almanya	1.112.661	1.026.858	1.124.874	1.261.414	1.520.676
İtalya	866.124	838.200	867.146	893.856	991.185
Çin Halk Cumh.	410.374	497.627	559.895	744.353	974.500
Avusturya	476.938	513.563	546.417	592.241	722.290
Çek Cumhuriyeti	451.205	463.959	514.190	583.536	718.023
ABD	730.814	865.177	882.466	699.990	671.851
Japonya	332.974	479.191	391.694	466.115	656.143
İTHALAT					
ABD	1.927.266	2.050.722	1.859.440	1.975.558	2.063.276
Fransa	778.856	752.573	710.566	762.025	905.326
Almanya	727.546	685.119	695.942	639.337	786.189
İngiltere	498.683	514.880	518.196	528.173	618.758
İtalya	464.205	452.889	476.967	517.562	584.579
Hong Kong	296.425	359.723	387.766	459.832	574.848
Japonya	329.437	416.685	391.600	431.480	496.510
İspanya	383.760	310.909	321.517	368.998	487.756

Kaynak: ITC – www.intracen.org/

2.1.2. Cam Harici Diğer Züccaciye Ürünleri (*Aşağıdaki bölümde belirtilen tüm veriler 2003 yılına ait olup, belirtilen tüm ihracat ve ithalat verileri ya AB üyesi ülkelere söz konusu ülkeye gerçekleştirilen toplam ihracat ya da AB üyesi ülkelere adı geçen ülkeden gerçekleştirilen toplam ithalat rakamlarıdır. Kaynak: <http://mkacddb.eu.int/>):

⇒ **Plastikten sofra / mutfak eşyaları ve diğer ev eşyaları (GTİP No: 39.24):** Plastikten sofra, mutfak ve diğer ev eşyaları sektöründe en önemli ithalatçı ülkeler olarak İsviçre (61 milyon Euro), ABD (57 milyon Euro), Norveç (42 milyon Euro), Polonya (23 milyon Euro), ve Çek Cumhuriyeti (21 milyon Euro) sayılabilir.

İhracata baktığımızda Polonya'nın yaklaşık olarak 72 milyon Euro'luk satımı dikkat çekicidir. ABD'nin ihracatı 57 milyon Euro iken İsrail'in ihracatı 26 milyon Euro'dur.

Plastik sofra, mutfak ve diğer ev eşyaları sektöründe başlıca üreticiler ile markalarına aşağıda yer verilmektedir:

Üretici	Markalar	Ülkesi
Newell-Rubbermaid	Rubbermaid, Curver, Little Tikes, Graco ve Century	A.B.D
Addis Houseware Ltd.	Emsa, Addis	Almanya
Allinox International Ltd.	Brabantia	A.B.D

⇒ **Porselen veya Çiniden Sofra ve Mutfak Eşyaları (GTİP No: 69.11):** En fazla ithalat yapan ülkeler olarak ABD (110 milyon Euro), Japonya (89 milyon Euro), İsviçre (39 milyon Euro) ve Çek Cumhuriyetini (32 milyon Euro) sayabiliriz.

İhracatta dikkati çeken ülkeler Çin Halk Cumhuriyeti (92 milyon Euro), Polonya (74 milyon Euro) ve Çek Cumhuriyeti (61 milyon Euro) olarak belirtilebilir.

⇒ **Seramikten Sofra ve Mutfak Eşyaları (GTİP No: 69.12.00):** ABD'nin ithalatı diğer tüm ülkelerden oldukça yüksek olup, 156 milyon Euro'dur. İhracatta belirgin olarak öne çıkan bir ülke bulunmamaktadır. Tayland, Çin, Romanya, Malezya, Tayvan, Endonezya önde gelen ihracatçı ülkelerdendir. Sayılan ülkelerin ihracat rakamları 9 – 74 milyon Euro aralığında değişkenlik göstermektedir.

Porselen, çini ve seramikten ev eşyaları ürün grubunda Avrupa Birliği'ndeki başlıca üreticiler ile markalarına aşağıda yer verilmektedir:

Üretici	Markalar	Ülkesi
Waterford Wedgwood Plc.	Rosenthal, Wedgwood, Johnson Bros, Mason's Ironstone	İrlanda
Royal Doulton Ltd.	Minton, Royal Doulton, Royal Albert ve Enchantica	İngiltere
Villeroy & Boch AG	Villeroy & Boch	Almanya
Royal Copenhagen	Royal Copenhagen	Danimarka
Richard Ginori 1735	Richard Ginori	İtalya

⇒ **Demir veya çelikten sofr ve mutfak eşyaları (GTİP No: 73.23):** İhracat ve ithalat istatistiklerine bakıldığında Çin'in 589 milyon Euro'luk ihracatı hemen dikkat çekmektedir. ABD ile İsviçre'nin bu GTİP numarasında ihracat ve ithalat toplamalarının 110 milyon Euroya yaklaştığı görülmektedir. İthalatta başlıca önemli ülkeler ABD, İsviçre, Japonya ve Rusya Federasyonu iken ihracatta Çin'in dışında Tayvan, Hindistan, İsviçre, Polonya ve ABD'dir.

⇒ **Alüminyumdan sofr ve mutfak eşyaları (GTİP No: 76.15.19):** Bu GTİP numarasında en fazla ithalat yapan ülke ABD olup, ithalatı 53 milyon Euro civarındadır. Takiben İsviçre, Rusya Federasyonu, Avustralya ve Güney Kore gibi ülkeler gelmektedir.

İhracatta 33 milyon Euro ile Çin dikkat çekicidir.

Metal ev eşyaları sektöründe faaliyet gösteren Avrupa Birliği'ndeki başlıca üreticiler ile markalarına aşağıda yer verilmektedir:

Üretici	Markalar	Ülkesi
Seb Group	Tefal, Arno, Calor, Rowenta, Krups, Seb	Fransa
Wmf	Wmf	Almanya
Le Creuset	Le Creuset	Fransa
Fissler Gmbh	Fisslerr, Genovis, Protectal, Magic Edition	Almanya
Albert SPA.	Albert, Broggi, Facix	İtalya

⇒ **Adi metallerden kaşık, çatal ve benzeri sofr ve mutfak eşyaları (GTİP No: 82.15):** İthalatçı ülkelerin bu grupta ithalat rakamları genel olarak düşük seviyelerdedir. En fazla ithalat yapan ülke yaklaşık 29 milyon Euro ile ABD'dir. İthalatta İsviçre, Kanada ve Rusya Federasyonu diğer önemli ithalatçı ülkelerdendir. Ama söz konusu ülkelerin ithalat rakamları 10 milyon Euro'nun altındadır.

İhracata baktığımızda Çin'in (205 milyon Euro) ile gene ilk sırada yer aldığını görmekteyiz. Güney Kore ile Endonezya diğer önemli ihracatçı ülkelerdir.

Söz konusu ürün grubunda Avrupa Birliği'ndeki başlıca üreticiler ile markalarına aşağıda yer verilmektedir:

Üretici	Markalar	Ülkesi
⇒ Albert SPA	Broggi, Albert, Facix	İtalya
⇒ Fissler GmbH	Magic	Almanya
⇒ Table de France	Guy Degrenne, George Butler of Sheffield	Fransa

⇒Le Creuset
⇒Zwilling J.A.Henckels AG

Le Creuset
Zwilling J.A.Henckels

Fransa
Almanya

2.2. Tüketim:

Avrupa Birliği'nde masaüstü züccaciye ürünleri ile mutfak eşyaları pazarının yaklaşık olarak 18.3 milyar Euro olduğu tahmin edilmektedir. Belirtilen ürünlerde AB'de en büyük pazar Fransa olup, toplam tüketimin % 26.6'sını oluşturmaktadır. Diğer ülkelerin pazardaki payları şu şekildedir: İngiltere (% 18.7), İtalya (% 15.7), Almanya (% 15.0), İspanya (% 6.7), Hollanda (% 3.6), Diğer AB üyesi ülkeler (% 13.7).

Avrupa Birliği'nde Züccaciye Ürünlerinin Payları, Toplam Değerin %'si ve Değer Olarak

Plastik eşyalar: (% 31.9) , (5.9 milyar Euro)
Cam eşyalar: (% 27.2) , (5 milyar Euro)
Seramik ürünleri: (% 16.8) , (3 milyar Euro)
Porselen ürünler: (% 13.9) , (2.4 milyar Euro)
Çatal, bıçak, kaşık ürünleri: (% 11) , (2 milyar Euro)

Tüm dünyada züccaciye ürünlerinin tüketimi aşağıda sayılan bazı eğilimlere bağlı olup, bu eğilimlerdeki değişimler tüketim üzerinde oldukça etkili olmaktadır.

Demografik eğilimler:

Ülkenin nüfusu, nüfusun yapısı, hane halkının oluşumu (çocuksuzların, tek çocukluların, v.b. oranı), yaşlanan nüfus, evlilik oranları gibi faktörler oldukça önemlidir. Örneğin, Avrupa Birliği ülkelerinde nüfus giderek yaşlanmaktadır. 1995 yılı itibarıyla nüfusun % 31'ini temsil eden 0-24 yaş grubu 2015 yılında 11 milyon kişi azalarak nüfusun % 27'sine düşecektir. Almanya, İtalya, İspanya ve Fransa gibi ülkelerin bazı bölgelerinde söz konusu yaş grubunun oranı % 25'lerin altına inecektir. Tüm Avrupa'da emeklilik yaşı ortalamalarında da artışlar yaşanacaktır. Bu tür gelişmeler sektörü doğrudan etkileyecektir.

Sosyal ve kültürel eğilimler:

Günümüzde ev eğlence sistemlerinin çok gelişmesiyle birlikte insanlar artık daha çok evlerinde vakit geçirmeye başlamışlardır. Evde arkadaşlarla, dostlarla akşam yemeği yemek, birlikte dvd seyretmek gibi aktiviteler dışarıdaki sosyal yaşamdan daha uygun bir maliyetle gerçekleştirilebildiği için bu durum züccaciye ürünlerinin tüketimini de doğrudan etkilemektedir.

Artık, özellikle batı toplumlarında insanlar pahalı, sadece misafire sunulan züccaciye ürünleri yerine ucuz, pratik, günlük kullanıma uygun ürünleri daha çok tercih etmektedirler.

Yeme - içme alışkanlıklarının değişmesi de oldukça önemlidir. Gelişmiş ülkelerde tek başına yaşayanların sayısının artması, kadınların çoğunun aktif işgücüne katılması gibi faktörler yeme - içme alışkanlıklarının da değişmesine yol açmıştır ve bu da direkt olarak züccaciye ürünlerinin tüketimini etkilemektedir.

Bunların yanısıra Avrupa ülkelerine göç faaliyetleri, göç edenlerin kültürlerini de beraberlerinde getirmelerinden dolayı doğu mutfağının yaygınlaşması, söz konusu mutfaklara yönelik ürünlere (örneğin etnik tabaklar) olan talep gibi faktörlerde oldukça önemlidir. Diğer önemli sosyal ve kültürel eğilimlere moda, marka farkındalığı gibi faktörler örnek olarak gösterilebilir.

Teknik eğilimler:

Bu faktör özellikle evlerde kullanılan mikrodalga fırınlar, bulaşık makinaları gibi ürünler için geçerlidir. Genel olarak ifade etmek gerekirse züccaciye sektöründe yeni çıkan ürünler, yeni bulunmuş ürünler, yeni dizaynlar tüketim talebini olumlu yönde etkilemektedir.

Ekonomik eğilimler:

Ülkelerin ekonomilerinde yaşanan değişimler, krizler, işsizlik oranlarının artması ya da azalması, tüketici harcamalarındaki değişimler, global ekonomideki gelişmelerin ülkelere yansımaları sektörü etkilemektedir.

3- TÜRKİYE’DE SEKTÖRÜN GENEL PROFİLİ:

3.1. Türkiye’de Genel Hatlarıyla Sektörün Bugünkü Durumu:

3.1.1. Cam Ev Eşyası:

Cam eritme fırınlarında hazırlanan cam, ya el üretimi yapılan bölmelerden çeşitli el aletleri kullanılarak alınır, şekillendirilir ya da yaygın şekilde uygulandığı üzere otomatik üretim hatlarında çeşitli ev eşyası haline getirilir.

Cam ev eşyası üretimi yaygın olduğu haliyle eğer otomatik makinalarda gerçekleştiriliyor ise; pres, pres - üfleme, üfleme – üfleme, savurma, ayaklı bardaklar, pres - üfleme gıda kabı gibi çeşitli prosesler söz konusudur. Ülkemizde de tüm bu prosesler en modern teknolojilerin desteğinde uygulanmaktadır. Kullanılan teknolojiler ABD ve AB’de kullanılanlar düzeyindedir. El imalatında da dünyadaki güncel teknolojik imkanlardan azami şekilde yararlanılmaktadır. Temelde teknolojiler aynı olmasına karşın, dünyada firmalar arasındaki farklılıklar bu teknolojileri kullanma becerisinde ve bu teknolojilere destek veren yan teknolojilerin (elektronik sanayi, yazılım gibi) yeterliliğinde kendini göstermektedir. Yani bir anlamda, firmaların know-how birikimi, buldukları ülkelerdeki yan teknoloji desteği büyük önem taşımaktadır.

Cam ev eşyası üretiminde ülkemizdeki en önemli üreticiler olarak “Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.”, “Denizli Cam San. ve Tic. A.Ş.”, “Koncam Kristal Cam San. ve Tic. A.Ş.” ile “Güral Cam” gösterilebilir.

Şişecam dünya cam üretiminde % 1.9’luk pay ile 10. sırada yer almaktadır ve düz cam, cam ambalaj, camdan mutfak eşyası v.b. gibi ürünlerin üretiminde faaliyet gösteren 30’a yakın iştiraki ile bir holding yapısındadır. Cam ev eşyası dünya üretimi 2003 yılı itibariyle 5 milyon ton olup, bu rakamın 301.000 tonu Şişecam tarafından gerçekleştirilmiştir. Şişecam cam ev eşyası üretiminde Avrupa’da ikinci, dünyada üçüncü sırada gelmektedir. Topluluğun Bulgaristan, Rusya, Çin Halk Cumhuriyeti gibi ülkelerde de yatırımları bulunmaktadır. 1999 – 2003 döneminde toplam 858 milyon \$ tutarında yatırım harcamasında bulunulmuştur. Cam ve

camdan eşyanın her çeşidini üreten Şişecam Topluluğu, ürün gamını daha da genişletmeyi ve 2006 yılına kadar satışlarını 2 milyar ABD \$'a, satışlarında yurtdışı üretimin payını % 20'ye, dışsatımın payını ise % 30'a çıkartmayı hedeflemektedir.

Denizli Cam adından da anlaşıldığı üzere, Denizli'de faaliyet göstermekte ve toplam 828 kişi istihdam ederek Türkiye pazarından % 5 pay almaktadır. Koncam bugün 10.000 m²'lik entegre üretim tesisleri ile Türkiye'nin ikinci en büyük cam üreticisi konumundadır. Şirket, yaklaşık 500 çalışanıyla üretiminin % 35'ini ihraç etmektedir.

Kütahya'da faaliyet gösteren Gürallar Grubu; seramik, makina, cam ve turizm sektörlerinde faaliyet göstermektedir. Güral Cam 300 kişi istihdam etmekte olup, masaüstü cam eşyada 30.000 ton / yıl üretim kapasitesine sahiptir.

3.1.2. Porselen Ev Eşyası:

Porselen ev eşyası sektörünün ülkemizde gelişimini sağlayan ilk kuruluş Yıldız Çini ve Porselen Fabrikalarıdır (İlk kuruluşu 1892, kapanış 1909, ikinci kuruluş: 1960). Bu fabrikayı daha sonraları İstanbul Porselen Sanayi (1963), Sümerbank Yarımca Seramik Fabrikası (1968) ve Alemdar Porselen Fabrikası (1970) takip etmiştir. Ancak sonradan kurulan her iki fabrikadan İstanbul Porselen 1991 yılında ekonomik nedenlerle, Yarımca Porselen ise özelleştirme kapsamına alındıktan sonra üretimlerini durdurmuşlardır.

Bugüne geldiğimizde sektörün önde gelen firmaları olarak Kütahya Porselen, Güral Porselen, Porland Porselen ve Gorbon Işıl Seramik sayılabilir. Kütahya Porselen ile Güral Porselen Kütahya'da Gürallar Şirketler Grubu'na bağlı olarak faaliyet göstermektedirler.

Kütahya Porselen porselenden sofras eşyası üretimi ile iştilal etmekte olup, Porselen ve Naturaceram markaları adı altında toplam 60 milyon parça / yıl üretim kapasitesine sahiptir. Porland Porselen firması da Bilecik ve Gebze'deki tesislerinde yaklaşık 1100 personel istihdam ederek ayda 500 ton kuru hammadde kullanımı ile 2.000.000 adet mamul üretiminde bulunmaktadır. Gorbon Işıl Seramik'in üretim tesisleri Gebze'de bulunmakta olup, yurtdışına satışları şirketin toplam satışlarının yarısına ulaşmaktadır.

Yukarıda adı belirtilen firmalar sektördeki diğer firmalarla birlikte ulaştıkları yüksek kalite seviyesi ile dünyanın birçok ülkesine önemli miktarlarda ihracat yapmaktadırlar.

Porselen sofras eşyası sektöründe üretim tamamen özel sektör eliyle gerçekleştirilmektedir. Sektörde üretim yapan 10'a yakın orta – büyük boy işletme yanında 250 - 300 küçük boy firmanın faaliyet gösterdiği söylenebilir.

3.1.3. Metalden Ev Eşyaları:

Son 20 yılda yapılan yatırımlarla sektör oldukça gelişmiştir. Alt sektörde en önemli ürün olan çelik tencere sektörü ulaştığı yüksek kalite seviyesi ile iç pazarın yanı sıra dış pazarlara da açılmakta, ihracat rakamlarını gün geçtikçe daha yüksek seviyelere çıkarmaktadır. Sektörün önde gelen firmaları olarak Ar-Yıldız, Cem Mutfak Eşyaları, Güzeliş Porselen, Hisar, Mert Çelik, Jumbo ve Öztiryakiler sayılabilir. Sektörde gerek iç pazarda gerekse de yurtdışı açılımda büyük bir rekabet olduğu söylenebilir. En büyük firmanın dahi iç piyasadaki payı % 8 – 10'u geçmemektedir. Züccaciye sektörünün diğer alt dallarında olduğu

gibi metal ev eşyasında da firmalar fuarların önemini kavramış durumdadırlar ve yurtiçi / yurtdışı fuarlara büyük ilgi göstermektedirler.

Ülkemizde turizmin ve otelcilik faaliyetlerinin daha da gelişim göstermesine paralel olarak bu sektörün geleceğinin açık olduğu söylenebilir.

3.1.4. Plastik, Melamin:

Plastik, melamin sofa ve mutfak eşyaları sektöründe 100'den fazla firma üretim faaliyetinde bulunmakta olup, kıyasıya rekabet burada da söz konusudur.

3.2. Türkiye'de Züccaciye Üretimi:

Züccaciye sektörünün geçmiş 10 yıllık dönemine baktığımızda bugün itibariyle üretimin hemen hemen iki katına çıktığı görülmektedir. Ülkemizde kriz yaşandığı dönemlerde tüm sektörlerde olduğu gibi züccaciye sektöründe de daralmalar yaşanmıştır. 1996 – 2004 döneminde züccaciye üretiminde sadece 1999 ve 2001 yıllarında sırasıyla % 18.1 ve % 10.2 oranlarında daralmalar yaşanmıştır.

Devlet İstatistik Enstitüsü verilerine göre züccaciye üretimi 2003 yılında bir önceki yıla nazaran % 2.9 artış göstererek 416.126 ton olarak gerçekleşmiştir. 2004 yılında ise üretim miktarı hemen hemen aynı düzeylerde seyrederek 416.839 ton olarak gerçekleşmiştir.

3.3. Ticari Dağıtım Kanalları:

Züccaciye, üretici ve ithalatçı olarak çok az sayıda firmanın faaliyet gösterdiği sektörlerden biridir. Gerek yurtiçi üretimde, gerekse yurtdışından yapılan ithalatın nihai tüketicilere ulaştırılmasında genellikle izlenen yöntem doğrudan üretici veya ithalatçı firma tarafından, ürünün toptancılar ve perakende zinciri içinde nihai tüketicilere ulaştırılmasıdır.

Yaygın olan ve toptancıların ortadan kaldırıldığı bir sistem de, üretici firmaların doğrudan ürünlerini öncelikle kendi ihtisas mağazalarına, büyük alışveriş merkezlerine dağıtmaları ve oralardan satış yapmalarıdır. Son yıllarda büyük alışveriş merkezlerinin perakende sistemindeki ağırlığı giderek artmaktadır.

Son yıllarda gelişim gösteren ve yakın gelecekte dağıtım sisteminde paylarının artması muhtemel bir grup da benzin istasyonu marketleri ile indirim ve fabrika satış mağazalarıdır.

Bunların dışında, geçmiş yıllarda gazetelerin promosyon yapmaları sonucunda gazete ana bayii ve bayileri de dağıtım zincirlerinden biri olarak ortaya çıkmıştır.

3.4. Tüketici Tercihleri:

◆ Züccaciye sektöründe belirleyici olgulardan birisi çeyiz olgusudur. Ancak geçmişte, 10-20 sene öncesinden başlayan çeyiz biriktirme geleneği yok olmaya başlamıştır. Artık, günümüzde bu tür ihtiyaçların karşılanması evlilik öncesi son 1 – 2 yıla bırakılmaya başlanmıştır.

◆ Züccaciye doğası gereği hediye olarak en yoğun tercih edilen ürünlerdendir. Özellikle düğün, yeni ev alınması durumlarında züccaciye ürünleri hediye edilmesi gelenek

haline gelmiştir.Ticaret için büyük fırsatlar sunan yılbaşı, bayram v.b. günler ise sektör için yeterince verimli kullanılamamaktadır.

◆ Geçmişte yalnızca misafir için alınan ve nadir kullanılan pahalı ürünler, günümüzde yerlerini günlük kullanıma mahsus nispeten daha ucuz ürünlere bırakmışlardır.

◆ Moda akımları daha çok takip edilir olmuştur. Evin mobilyası, duvar boyasının rengi, sofrta örtüleri v.b. ile uyum sağlayacak çok değişik renkli ürünler daha fazla tercih edilmeye başlanmıştır.

◆ Ürünlerde fonksiyonelliğe, sağlığa uygun hammadde kullanılmasına, anti-bakteriyel özellik taşımasına, kolay temizlenebilir olmasına, ergonomiye her zamankinden daha fazla ağırlık verilmeye başlanmıştır.Örneğin gelişmiş ülkelerde başlayan ve üzerinde oluşacak çatlaklarda mikrop barındırma olasılığı yüksek tahta kaplı ürünlerden kaçışın, zamanla Türk tüketicisine de ulaşması olasıdır.

3.5. Dış Ticareti:

3.5.1. İhracatı:

Türkiye'nin 2004 yılı itibariyle züccaciye ürünleri ihracatına aşağıda ayrıntılı olarak yer verilmektedir:

39.24: Plastikten sofrta / mutfak ve diğer ev eşyaları

Ülkemizin toplam ihracat rakamı 87.620.440.- ABD \$'dır.Türkiye'nin başlıca ihracat yaptığı ülkeler İsrail, Almanya, Bulgaristan, İngiltere, Romanya, Yunanistan ve Rusya Federasyonu'dur.

69.11: Porselen veya çiniden sofrta ve mutfak eşyaları

Türkiye'nin porselen veya çiniden sofrta, mutfak eşyaları ihracatı 33.067.051.- ABD \$'dır.İhracatımızda AB üyesi ülkeler başlıca yeri almakta olup, dikkati çeken ülkeler olarak Almanya, İngiltere, İtalya, Fransa ve İspanya'yı belirtebiliriz.

69.12.00: Seramikten sofrta ve mutfak eşyaları

Toplam ihracat rakamımız 12.959.849.- ABD \$ olup, ihracatımızın % 87.6'sı 69.12.00.50.00.19 ve 69.12.00.90.00.00 GTİP'lerden gerçekleştirilmiştir.En çok ihracat Fransa ve Almanya'ya yapılmakta olup, ihracatta belirgin olarak öne çıkan başka bir ülke bulunmamaktadır.

70.10: Camdan kavanoz ve kaplar, konserve kavanozları, şişeler

Bu tarifede en fazla ihracatı yapılan ürün 70.10.90.45.00.00 GTİP'li renksiz camdan şişeler (0.15=<HACİM<0.33 litre) olup, ihracat rakamı 9.732.841.- \$'dır.Başlıca ihracat yapılan ülkeler olarak İtalya, İsrail ve Ürdün'ü sayabiliriz.

70.13: Sofra, mutfak, tuvalet, yazıhane, ev tezyinatı ve benzer işler için cam eşya

70.13'ün toplam ihracat rakamı 312.414.390.- ABD \$ olup, züccaciye ürünleri içerisinde en fazla ihracat yapılan ürün grubudur.İhracatın yaklaşık olarak % 52'si makina imali diğer cam bardaklardan (GTİP: 70.13.29.99.00.00) oluşmaktadır.Cam bardakların en fazla ihraç edildiği ülkeler; ABD, Almanya, İngiltere, İtalya ve Rusya olarak sayılabilir.İhracatımızda diğer dikkati çeken ürünler ile ihracat rakamlarına aşağıda yer verilmektedir:

GTİP No:	Ürün:	İhracat Rakamı (\$):
70.13.39.99.00.0	Makina imali sofr ve mutfak işlerinde kullanılan cam eşyalar	46.263.238.-
70.13.99.00.00.00	Diğer cam eşya	32.540.216.-
70.13.29.10.00.00	Sertleştirilmiş camdan bardaklar	16.436.291.-
70.13.29.91.00.00	Dekorlanmış bardaklar	15.167.974.-

Yukarıda belirtilen ürünler dünyanın hemen hemen her ülkesine ihraç edilmektedir.

73.23: Demir veya çelikten sofr, mutfak veya diğer ev işlerinde kullanılan eşya ve aksamları

Bu grupta en fazla ihracatı yapılan ürün paslanmaz çelikten sofr, mutfak ve diğer ev eşyaları olup, toplam ihracat rakamı 96.022.685.-\$'dır.İhracat yoğunlukla Almanya, Belçika, Avusturya, Hollanda, İngiltere ve İtalya gibi AB üyesi ülkelere yapılmaktadır.İsrail'e gerçekleştirilen yaklaşık 5 milyon \$'lık ihracat dikkat çekicidir.

76.15.19: Alüminyumdan sofr, mutfak ve diğer ev işlerinde kullanılan eşyalar

Alüminyumdan ev işlerinde kullanılan eşyaların toplam ihracat rakamı 26.867.882.-\$'dır.Söz konusu eşyaların aksamlarının ihracatı dikkat çeken değerlerde değildir.İhracatın genel olarak AB üyesi ülkelere yapıldığı söylenebilir.AB üyesi ülkeler dışında ihracatta öne çıkan ülkeler olarak Bulgaristan ve İsrail belirtilebilir.

82.11: Adi metallerden sofr ve mutfak bıçakları

Bu gruptan yapılan ihracat kayda değer değildir.

82.15: Adi metallerden kaşıklar, çatal, kepeçler, spatulalar, balık bıçakları, şeker maşaları ve benzeri sofr ve mutfak eşyaları

Bu grupta yer alan ürünlerin ihracatının da potansiyeline göre oldukça düşük olduğu söylenebilir.En fazla ihracatı yapılan ürün 82.15.20.10.00.00 GTİP'li paslanmaz çelikten takım halinde çatal, kaşık v.b. mutfak ve sofr eşyalarıdır ve ihracat rakamı yaklaşık 2 milyon \$'dır.Takiben yaklaşık 1.1 milyon \$ ihracat rakamı ile paslanmaz çelikten diğer mutfak ve sofr eşyaları (GTİP: 82.15.99.10.90.00) gelmektedir.

3.5.2. İthalatı:

Türkiye'nin 2004 yılı itibariyle GTİP numaraları bazında züccaciye ürünleri ithalatı ise şu şekildedir:

39.24: Plastikten sofr ve mutfak eşyaları

Plastikten sofrta, mutfak ve diğer ev eşyalarının toplam ithalat rakamı 16.719.577.- \$'dır ve ithalatın ¼'den daha fazlası Çin Halk Cumhuriyeti'nden gerçekleştirilmiştir.İthalatta diğer önemli ülkeler İtalya ve Belçika olarak belirtilebilir.

69.11: Porselen veya çiniden sofrta ve mutfak eşyaları

Porselen veya çiniden sofrta ve mutfak eşyalarının toplam ithalat rakamı 24.117.419.- \$'dır ve bunun yaklaşık 21 milyon ABD \$'ı 69.11.10.00.00.19 GTİP'li porselen veya çiniden diğer sofrta ve mutfak eşyalarıdır.Bu ürünün ithalatının yapıldığı başlıca ülkeler Polonya, Almanya, Malezya ve Endonezya'dır.

69.12.00: Seramikten sofrta ve mutfak eşyaları

Seramikten sofrta, mutfak, diğer ev ve tuvalet eşyalarının (fayanstan / porselenden / diğer) toplam ithalat rakamı 6.074.314.-\$'dır ve ithalatta önde gelen ülkeler Endonezya ve Rusya Federasyonu'dur.

70.10: Camdan kavanoz ve kaplar, konserve kavanozları, şişeler

Bu grupta en fazla ithalatı yapılan ürün 6.950.382.-\$ ile 70.10.90.91.00.00 GTİP'li renksiz camdan diğer ürünlerdir.İthalatta dikkati çeken ülkeler ise İtalya, Hindistan ve Fransa'dır.

70.13: Sofra, mutfak, tuvalet, yazıhane, ev tezyinatı ve benzer işler için cam eşya

70.13 GTİP'den gerçekleştirilen toplam ithalat rakamı 3.687.963.-\$'dır.Bu grubun ithalatını incelediğimizde alt tarife numaralarındaki ürünlerin gerçekleştirilen ithalat rakamlarının oldukça düşük düzeylerde oldukları görülmekte olup, belirgin olarak öne çıkan herhangi bir ürün yoktur.

73.23: Demir veya çelikten sofrta, mutfak veya diğer ev işlerinde kullanılan eşya ve aksamı

Bu grupta en fazla ithalatı yapılan ürün 73.23.93.90.00.00 GTİP'li paslanmaz çelikten diğer mutfak ve ev eşyalarıdır.Başlıca ithalat yapılan ülkeler olarak Fransa, Çin, Hindistan ve Almanya'yı sayabiliriz.

Diğer bazı ürünler ile ithalat rakamlarına aşağıda yer verilmektedir:

<u>GTİP</u>	<u>ÜRÜN</u>	<u>\$</u>
73.23.99.99.00.00	Demir/çelikten diğer sofrta, mutfak ve ev eşyası	6.669.320.-
73.23.93.10.00.00	Paslanmaz çelikten sofrada kullanılan eşyalar	2.566.842.-
73.23.94.90.00.00	Demirden / çelikten (emaye yapılmış) diğer	2.168.517.-

76.15.19: Alüminyumdan sofrta, mutfak ve diğer ev işlerinde kullanılan eşyalar

Alüminyumdan ev işlerinde kullanılan eşyaların toplam ithalat rakamı 11.476.966.- \$'dır ve ithalatın % 89'u Fransa ve İtalya'dan yapılmıştır.

82.11: Adi metallerden sofrta ve mutfak bıçakları

Adi metallerden takım halinde sofrta ve mutfak bıçaklarının toplam ithalat rakamı 3.580.799.-\$ olup, ithalatın yaklaşık % 88'i Çin'den gerçekleştirilmiştir.

82.15: Adi metallerden kaşıklar, çatalar, kepeçler, spatulalar, balık bıçakları, şeker maşaları ve benzeri sofrta ve mutfak eşyaları

Bu grupta en fazla ithalatı yapılan ürün 14.527.556.-\$ tutarla paslanmaz çelikten takım halinde çatal, kaşık v.b. mutfak ve sofrta eşyalarıdır.İthalatın % 86'sı Çin'den yapılmıştır.Diğer ürünlerin ithalat rakamları oldukça düşüktür.

4- MEVZUAT

4.1. Standartlar:

Züccaciye ürünleri konusunda Türk Standardları Enstitüsü tarafından yayınlanmış standartlar oldukça sınırlı sayıdadır.Uygulamadaki standartları şu şekilde belirtebiliriz:

TS 445: Basıncılı (düdüklü) tencereler,

TS 2756 – 0 ISO 2859 – 0: Muayene ve deney için numune alma metodları (kalite kontrol çalışmalarında numune planı hazırlama ve kabul edilebilirlik sınırları konusunda),

TS 4403 – ISO 7086 – 2: Gıdalarla temas eden madde ve mamuller, cam çukur kaplar,

TS 6500: Kristal cam,

TS 10850: Porselen sofrta eşyaları,

4.2. İthalat Mevzuatı:

Züccaciye ürünlerinin ithalatında uygulanan gümrük vergisi oranlarına baktığımızda, eğer züccaciye ürünleri Avrupa Birliği ve EFTA (İsviçre, Norveç, İzlanda, Liechtenstein) üyesi ülkeler ile Türkiye'nin Serbest Ticaret Anlaşması imzaladığı İsrail, Romanya, Bulgaristan, Makedonya, Hırvatistan ve Bosna – Hersek'ten ithal ediliyorsa gümrük vergisi 0'dır.Belirtilen ülkeler dışındaki diğer ülkelerden ürünler ithal ediliyorsa uygulanan minimum ve maksimum gümrük vergisi oranlarına aşağıda yer verilmektedir:

<u>Pozisyon No</u>	<u>Ürün Tanımı</u>	<u>Minimum ve Maksimum Gümrük Vergisi Oranları:</u>
39.24	Plastikten sofrta ve mutfak eşyası	0 – 6.5
69.11	Porselen veya çiniden sofrta ve mutfak eşyası	0 - 12
69.12.0	Seramikten sofrta ve mutfak eşyası	0 - 9
70.10	Camdan kavanoz ve kaplar	0 - 5

70.13	Sofra, mutfak ve benzer işler için cam eşya	0 - 11
73.23	Demir veya çelikten sofra ve mutfak eşyaları	0 – 3.2
76.15.19	Alüminyumdan sofra ve mutfak eşyaları	0 - 6
82.11	Sofra ve mutfak bıçakları	0 – 8.5
82.15	Adi metallerden kaşıklar, çatalar, kepçeler,.....	0 – 8.5

Yukarıda belirtilen oranlar faturada yazan CIF kıymet üzerinden alınmaktadır.Ayrıca gene CIF kıymet üzerinden Katma Değer Vergisi de tahsil edilmekte olup, züccaciye ürünlerinde KDV oranı % 18'dir.

Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon numarası bazında ürünlerin ithalatında uygulanan mevzuata genel hatlarıyla aşağıda yer verilmektedir.

39.24: Plastikten sofra ve mutfak eşyaları:

Sözkonusu ürünlerin ithalatına 2005 / 5 sayılı Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği uyarınca, ürünlerin gıda güvenliği yönünden uygunluğunun Tarım ve Köyişleri Bakanlığı veya adı geçen Bakanlığın yetkili birimlerince tespit edilmesi koşuluyla izin verilmektedir.

İthal edilecek plastikten sofra ve mutfak eşyalarından yalnız 1.800 ABD Doları / ton CIF kıymetin altında birim kıymete haiz olanlarının ithalatında ülke ayrımı gözetilmeksizin ileriye yönelik gözetim uygulaması vardır ve ithalatçı firmaların gözetim belgesi almak amacıyla ithalattan önce Dış Ticaret Müsteşarlığı'na başvurmaları gerekmektedir.(2004 / 19 sayılı Tebliğ)

** Bundan sonraki bölümlerde gözetim belgesinden bahsedilecek olup, bu belgenin alınması için Dış Ticaret Müsteşarlığı İthalat Genel Müdürlüğü'ne başvurulması gerekmektedir.Alınan gözetim belgesi ithalat sırasında gümrük beyannamesinin altına eklenmektedir.*

69.11: Porselenden sofra ve mutfak eşyaları:

Aynen GTİP 39.24'de olduğu gibi bu ürünlerin (GTİP: 69.11.10) ithalatına, gıda güvenliği yönünden uygunluğunun Tarım ve Köyişleri Bakanlığı veya adı geçen Bakanlığın yetkili birimlerince tespit edilmesi koşuluyla izin verilmektedir.

69.11.10 ve 69.11.90 GTİP'li ürünlerin ithalatında 2004 / 2 sayılı Tebliğ uyarınca ileriye yönelik gözetim uygulaması vardır.Bununla birlikte ilgili Tebliğde belirtilen CIF kıymetin altında birim kıymete haiz olanlarının ithalatında gözetim uygulanmaktadır.Eğer belirtilen CIF kıymetin üstünde iseler, gözetim uygulamasına tabii değildirler.

Porselenden sofraya ve mutfak eşyasının serbest dolaşıma giriş işlemleri; *sadece* Ankara Gümrükleri Başmüdürlüğüne bağı Ankara TIR, İzmir Gümrükleri Başmüdürlüğüne bağı İzmir TIR ve Edirne Gümrükleri Başmüdürlüğüne bağı Çorlu Havalimanı Gümrük Müdürlüğünden yapılmaktadır.

Çin Tayvanı menşeli 6911.10 gümrük tarife pozisyonlu porselenden sofraya ve mutfak eşyasının ithalatında, gene 99 / 3 sayılı Tebliğ uyarınca gözetim uygulaması söz konusudur.

69.12.00: Seramikten sofraya ve mutfak eşyaları:

6912.00 GTİP’li seramikten sofraya ve mutfak eşyalarının ithalatına, gıda güvenliği yönünden uygunluğunun Tarım ve Köyişleri Bakanlığı yetkili birimlerince tespit edilmesi koşuluyla izin verilmektedir.

69.11 GTİP bölümünde bahsi geçen 2004 / 2 sayılı Tebliğ kapsamında seramikten sofraya ve mutfak eşyaları da yer almakta olup, ileriye yönelik gözetim uygulamasına tabiidirler.

70.10: Camdan kavanoz ve kaplar

70.10 GTİP’de yer alan ürünlerin ithalatında da, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı veya ilgili birimlerinin ürünlerin gıda güvenliği yönünden uygunluğunu onaylamalarından sonra ithalatlarına izin verilmektedir.

Çin Halk Cumhuriyeti menşeli 70.10.20.00.00.00 GTİP’li "Camdan tıpa, kapak ve benzeri kapama tertibatı" nın Türkiye'ye ithalatında dampainge karşı vergi (ABD Doları/Kg= 0.91) vardır.

70.13: Sofra, mutfak ve benzer işler için cam eşya

Söz konusu ürünlerin ithalatına, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı veya ilgili birimlerinin ürünlerin gıda güvenliği yönünden uygunluğunu onaylamalarından sonra izin verilmektedir.

Sofra ve mutfak işleri için cam eşyaya 2004 / 11 sayılı Tebliğ uyarınca, gözetim uygulaması söz konusudur ve uygulama ilgili Tebliğ’de GTİP numarası bazında gösterilen CIF kıymetin altında birim kıymeti haiz olanlarının ithalatında ülke ayrımı gözetilmeksizin yapılmaktadır.

Söz konusu maddelerin, İran İslam Cumhuriyeti menşeli olanlarının Türkiye’ye ithalatında, miktar kısıtlaması (kota) uygulanmaktadır.

2005 / 1 sayılı Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği uyarınca, 70.13.31 / 39 GTİP’li ürünlerin ithalatında TSE’den uygunluk belgesi alınması gerekmektedir. Bu ürünlerin, ilgili standartlarına, yönetmeliğine veya teknik belgesine asgari sağlık, emniyet ve çevrenin korunması, tüketicinin doğru bilgilendirilmesi yönlerinden uygun olması zorunludur.

73.23: Demir veya çelikten sofraya ve mutfak eşyaları

2003 / 17 sayılı “İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemlerine İlişkin Tebliğ” uyarınca, 73.23 ve 82.15 GTİP’li ürünlerin ithalatında, sözkonusu Tebliğ’de belirtilen CIF kıymete eşit ya da daha düşük birim kıymetlere haiz olanlarının ithalatı ülke ayrımı yapılmaksızın ileriye yönelik gözetim uygulamasına tabiidir.

73.23.93 GTİP’li paslanmaz çelikten sofrta eşyalarının ithalatında Tarım ve Köyişleri Bakanlığı’nca düzenlenen Kontrol Belgesi aranmaz.Ancak, bu ürünlerin ithalatına, gıda güvenliği yönünden uygunluğunun adı geçen Bakanlık veya Bakanlığın yetkili birimlerince tespit edilmesi koşuluyla izin verilmektedir.

2005 / 1 sayılı Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği uyarınca, 73.23.93.90 GTİP’li tencere ithalatında TSE’den uygunluk belgesi alınması zorunludur.

76.15.19: Alüminyumdan sofrta ve mutfak eşyaları

2005 / 1 sayılı Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği uyarınca, 76.15.19.90.00.11 / 15 GTİP’li düdüklü (basınçlı) tencere ve aksamalarının ithalatında TSE’den uygunluk belgesi alınması gerekmektedir.Bu ürünün, ilgili standardına uygun olması zorunludur.

82.11: Sofra ve mutfak bıçakları

Ağzı ve sapı paslanmaz çelikten sofrta bıçaklarının ithalatında Tarım ve Köyişleri Bakanlığı’nca düzenlenen Kontrol Belgesi aranmaz.Ancak, bu ürünlerin ithalatına, gıda güvenliği yönünden uygunluğunun adı geçen Bakanlık yetkili birimlerince tespit edilmesi koşuluyla izin verilir.

82.15: Adi metallerden kaşıklar, çatallar, kepçeler,.....

Sözkonusu ürünlerin de gıda güvenliği yönünden uygunluğu Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından tespit olunduktan sonra ithalatlarına izin verilmektedir.

5- YABANCI SERMAYE

Züccaciye sektörüne yabancı sermaye açısından baktığımızda istatistiklerde genel anlamda sektörün cam, madeni eşya, plastik, v.s. sektör başlıkları altında yer aldığını görmekteyiz.Hazine Müsteşarlığı’nın verilerine göre cam sektöründe yabancı sermayeli 14, madeni eşya sektöründe 46, plastik sektöründe ise 82 adet firma bulunmaktadır.Cam sektöründe yer alan yabancı sermayeli firmaların toplam sermayeleri içindeki yabancı sermaye payı % 3.34 gibi çok düşük bir orandır.Kurulan yabancı sermayeli firmaların toplam sermayeleri içindeki yabancı sermaye payı madeni eşya sektöründe % 72.79 iken plastik sektöründe % 70.51’dir.Belirtilen sektörlerde kurulan yabancı sermayeli firmalara baktığımızda kurulan firmaların çok azının züccaciye sektöründe yer aldığını görmekteyiz.Züccaciye sektöründeki yabancı sermayeli firmaların bir kısmına aşağıda yer verilmektedir:

⇒ **Emper – Solingen Metal San. ve Tic. A.Ş.**

Tel: (212) 663 78 40

Faks: (212) 663 78 39

Yabancı Ortağın Adı ve Ülkesi: Alfa GMBH - Almanya

Sektör: Madeni Eşya

⇒ **Euro – Mel Melamin San. ve Tic. Ltd. Şti.**

Tel: (212) 549 85 80

Faks: (212) 549 41 98

Yabancı Ortağın Adı ve Ülkesi: Suzan Ünver - İngiltere

Yabancı Ortağın Payı: % 99

Sektör: Plastik Sanayii

⇒ **İstanbul Cam Sanayii A.Ş.**

Tel: (212) 567 57 80 / 4 hat

Faks: (212) 567 15 09

Yabancı Ortakların

Adı, Ülkesi ve Payları: Alfred Mach – Almanya % 0

Bernd G. Hoffbauer – Almanya % 98

Sektör: Cam Sanayii

⇒ **Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.**

Tel: (212) 350 50 50

Faks: (212) 350 50 46

Yabancı Ortağın Adı ve Ülkesi: İ.K.B. – Suudi Arabistan

Sektör: Cam Sanayii

⇒ **Taç Madeni Eşya ve Makina Sanayi A.Ş.**

Tel: (212) 563 47 10

Faks: (212) 578 63 40

Yabancı Ortakların

Adı, Ülkesi ve Payları: AMC International AG – İsviçre % 40

AMC Switzerland AG – İsviçre % 9

Sektör: Madeni Eşya

⇒ **Trakya Cam Sanayi A.Ş.**

Tel: (262) 653 47 70

Faks: (262) 653 43 63

Yabancı Ortağın Adı ve Ülkesi: I.F.C. - ABD

Yabancı Ortağın Payı: % 3

Sektör: Cam Sanayii

***Kaynak:** Yabancı Sermaye Derneği (YASED) Portalı – www.yased.org.tr

6- SEKTÖRDE YAPISAL VE GÜNCEL SORUNLAR İLE BEKLENTİLER:

6.1. Ülkenin Genel Ekonomik Durumundan ve İç Piyasadaki Gelişmelerden Kaynaklanan Sorunlar:

⇒ Promosyonların, Kampanyaların Olumsuz Etkileri:

Sermaye açısından güçlü olan bankaların veya gazetelerin zaman zaman yaptıkları kampanyalar sektörde yer alan firmalar açısından haksız rekabet yaratmaktadır. Gazetelerin belirli sayıdaki kupon karşılığında bedava çeşitli eşyalar örneğin yemek takımı vermesi ya da

bankaların belirli bir tutarda kredi kartı harcaması karşılığında 100 – 150 YTL’lik hediye çekleri vermesi ve söz konusu hediye çeklerinin sadece belirli mağazalarda kullanılabilmesi sektörde haksız rekabete sebebiyet vermektedir.

⇒ Kredi Kartları İle Uzun Vadeli Alışverişler Yapılabilmesi:

Kredi kartları kullanılarak temel ihtiyaç maddelerinin bile 8,10,12 aylık vadelerle alınabilmesi, kredi kartı kullanıcılarının borçlarını uzun vadeye yaymakta ve zamanla gelirlerinin büyük bir kısmının bloke hale gelmesine yol açmaktadır.Böyle bir sarmalın içerisine düşen tüketicilerin gelirlerinden bir kısmını ayırarak züccaciye eşyası alması ihtimali zayıflamaktadır.Zira, tüketici satın alma tercihlerinde züccaciye son sıralarda yer almaktadır.Bu durum, züccaciye ürün grubu açısından satış ve rekabet şartlarını bozmaktadır.Bununla birlikte, kredi kartlarına ilişkin yapılması düşünülen yasal değişiklikler bu sorunun ortadan kalkmasını sağlayabilecektir.

⇒ Stoklar Sorunu:

Ürün gamının oldukça geniş olduğu bir sektör olan züccaciye sektöründe önemli bir sorun stoklar sorunudur.Örnek vermek gerekirse yurt dışındaki bir fuara katılan ve 100, 200 çeşit üründen yüzlercesini sipariş verip ithal eden bir firmanın kısa bir dönemde bunları eritemeyerek atıl stoklarla başbaşa kalması söz konusu olabilmektedir.Stok yanlış tercihlerden ya da uygun olmayan fiyatlar gibi çeşitli sebeplerden kaynaklanabilmektedir.

Yüksek stok maliyetleri firmaları çözüm arayışına itmektedir.Bu tür stokların eritilebilmesi amacıyla ürünlerin satış şansının bulunduğu Romanya, Bulgaristan gibi ülkelerde fuarlar düzenlemek bir çözüm yolu olabilir.

⇒ Dövizin Düşmesinin İthal Mallarının Artmasına Yol Açması:

Özellikle dolar kurunun son dönemde sürekli düşmesi ithalatın artmasına yol açmakta, bu durum yerli üreticileri daha da sıkıntıya sokmaktadır.Olayın diğer bir yönü ihracat yapan firmalarımızın yurt dışında da rekabet şanslarının ortadan kalkmasıdır.

⇒ Vergilendirme ve Girdi Maliyetleri:

Ücretler üzerindeki aşırı vergilendirmenin, KDV oranlarının ve SSK primlerinin yüksekliğinin ürün maliyetlerini olumsuz yönde etkilediği ve sektörün gelişimini engellediği her zaman tartışılan konular arasındadır.Uzun vadede vergi oranlarında indirim yapılması gereği tüm yetkili otoritelerce kabul edilmesine rağmen bütçesinde büyük açıklar veren bir ülke olarak iç ve dış kaynağa ihtiyaç duyulan bir ortamda bu hususun gündeme getirilemeyeceği son derece açıktır.Gerçi, yakın dönemde temel gıda maddelerinde ve ilaçta KDV oranlarında indirim yapılmıştır, fakat züccaciye ürünlerine böyle bir indirimin söz konusu olmadığı düşünülmektedir.

Girdi maliyetlerinin yüksek oluşu nedeniyle dış pazarlarda Çin’le mücadele edilemediği, girdi maliyetlerinin çok olumsuz yansımalarının olduğu sektör yetkililerince dile getirilmektedir.

⇒ Teşvikli İller'e Verilen İmkanların Halihazırda Diğer İllerde Üretim Yapan Firmalar Üzerinde Yarattığı Haksız Rekabet:

Son dönemde gerçekleştirilen yasal düzenleme ile bazı illere teşvik verilmesi, söz konusu illerde yatırım yapanlara 5 sene sigorta priminden muafiyet sağlanması, enerji fiyatlarında % 40'a varan indirimlerin olması, devlet tarafından yatırımcıya arsa tahsis edilmesi gibi teşvikler halihazırda diğer illerde üretim yapan firmalar açısından haksız bir durum yaratmış gibi gözükse de, ülkenin genel menfaatleri açısından bakıldığında, söz konusu illerin sosyo-ekonomik durumları göz önünde bulundurulduğunda yeni yasal düzenlemeye olumsuz olarak bakmak yanlış olacaktır.

6.2. İthalattan Kaynaklanan Sorunlar:

⇒ Çin'den Yapılan İthalatın Yarattığı Sıkıntılar:

Diğer tüm sektörlerde olduğu gibi Çin'den ithal edilen ürünler konusunda züccaciye sektöründe de sıkıntılar söz konusudur.Çin'de düşük girdi maliyetleriyle üretilen çoğu kalitesiz, ucuz, seri sonu, stok fazlası ithal züccaciye ürünleri iç piyasadaki üreticiler açısından haksız rekabete sebep olmaktadır.Sektörde yer alan ithalatçı firmalarca, illegal yollardan bile Türkiye'ye gümrük vergisi ödenmeksizin züccaciye ürünlerinin ülkemize getirilebildiği ifade edilmektedir.

Sektörde ortaya çıkan ve "Her şey 1 YTL'ye" diye satış yapanların sattığı ürünler Çin'den Türkiye'ye ithal edilen ya da gümrük vergisi ödenmeksizin yurda sokulan ucuz, kalitesiz, sağlıksız ürünlerdir ve sektörü son derece olumsuz yönde etkilemektedir.

Zaten iç piyasada sıkı rekabet şartları altında kar marjlarını giderek düşüren üretici firmalar, bir de yurt dışından ithal edilen ürünlerin yarattığı haksız rekabetle karşı karşıyadırlar.

⇒ Dampingly Fiyatlarla Türkiye'ye Züccaciye Eşyası Sokulması:

Türkiye'ye dönem dönem dampingly fiyatlarla züccaciye eşyası sokulabilmektedir.Böyle bir durum söz konusu olduğunda ülkemizdeki üreticileri derhal etkilemekte ve bu duruma önlem alınması ihtiyacı doğmaktadır.Dampingly fiyatın farkına varıldığı anda bu durumdan zarar gören firmaların gerekli çalışmaları yaparak anti-dampingly vergisi konulması yönünde Dış Ticaret Müsteşarlığı'na başvuruda bulunmaları son derece büyük önem arz etmektedir.İthal edilen ürünlere miktar kısıtlaması (kota) konması da Dış Ticaret Müsteşarlığı'ndan talep edilebilir.

⇒ Dekorlama İşlemine Tabi Tutulacak Olan İşaretlemesiz Beyaz Tabak (Ham Porselen) İthalatına İzin Verilmemesi:

Porselen sektörü emek yoğun bir sektördür.Beyaz tabak ithalatına Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca izin verilmemesi dekorcu firmaların var olan potansiyeli değerlendirememelerine yol açmakta, sektörün gelişimini ve üretici sayısının artmasını engellemektedir.Sektörde faaliyet göstererek katma değer yaratan, ülkeye döviz girdisi sağlayan, istihdama katkıda bulunan dekorcu firma sayısı beyaz tabak ithalatına izin verilmemesi sebebiyle gün geçtikçe azalmaktadır.

Kendisini kaydı, tesisi ve kapasite raporu ile kanıtlayan dekorcu firmalara, beyaz mamul ithalatına izin verilmesi üretici sayısını arttıracak, üretici sayısının artması da ithalatı kendiliğinden azalttığı gibi, ihracata da yol açabilecektir. Bu konuda, dekorcu firmalardan teminat alınabilir, firmaların TSE 10850 standardının piyasaya arz maddesine uyup uymadıkları sonradan da kontrol edilebilir.

Odamızca bu konuda evvelce Dış Ticaret Müsteşarlığı nezdinde girişimlerde bulunularak işaretlemesiz beyaz tabak ithalatına izin verilmesi istenmiş, ancak ürünün ilgili standardına uygun olmasının zorunlu olduğu bildirilerek talebimiz kabul edilmemiştir.

⇒ İthalatta Zaman Zaman Gündeme Gelen Diğer Sorunlar:

İthalatta zaman zaman aşağıda belirtilen sorunlar da gündeme gelebilmekte ve ithalatçıları sıkıntıya sokabilmektedir. Bunlar şu şekilde belirtilebilir;

☉ Bazı züccaciye ürünlerinin (Örnek: 70.10 G.T.İ.P'li cam kapaklar) ithalatında Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'ndan alınması gereken Kontrol Belgesi'nin talep edilmesi ve bu işlemin zaman kaybına ve maliyet artışına yol açması,

☉ Ürünün (Örnek: 69.11 G.T.İ.P'li porselenden sofras ve mutfak eşyaları) serbest dolaşıma giriş işlemlerinin belirli sayıdaki giriş gümrükleri ile sınırlandırılması,

☉ Türk Standardları Enstitüsü'nde yaşanan çeşitli sorunlar (fazla numune alımı, test ücretlerinin yüksekliği, test sürelerinin uzaması ve zaman / maliyet kaybına yol açması, alınan numunelerin kırılması, Uygunluk Belgesi'nin temininde yaşanan bürokratik sorunlar,.....),

☉ Bazı züccaciye ürünlerinin ithalatının miktar kısıtlamasına (kotaya) tabii tutulması,....

7- SEKTÖRDE FAALİYET GÖSTEREN İSTANBUL'DA YERLEŞİK BAŞLICA ÜRETİCİ VE / VEYA İHRACATÇI FİRMALAR:

7.1. Başlıca Üretici ve / veya İhracatçı Firmalar:

Firma Ünvanı	İhraç Edilen Ürün Grubu	Telefon	Faks	E - Posta	Web Adresi
Paşabahçe Cam San. ve Tic. A.Ş.	Her türlü cam ev eşyası	(212) 3503330	(212) 3504331	osagioglu@sisecam.com.tr	www.pasabahce.com.tr
Kütahya Porselen San. A.Ş.	Porselen sofras eşyaları	(212) 2197653 - pbx	(212) 2967303	istanbul@kutpo.com.tr	www.kutpo.com.tr
Cem Mutfak Eşyaları San.ve Tic.A.Ş.	Tencereler, tavalar, kek kalıpları,...	(216) 3305839	(216) 4181189	gokyildirim@turk.net	www.cem.com.tr
Jumbo Madeni Mutfak San.ve Tic.A.Ş.	Çatal, kaşık, bıçak, tencere setleri, porselen takımlar,....	(212) 4241323	(212) 4241340	info@jumbo.com.tr	www.jumbo.com.tr
Hisar Çatal Kaşık ve Paslan. Madeni Eşya San.ve Tic.A.Ş.	Çatal, kaşık, bıçak, tencere setleri, çay/kahve setleri, düdüklü tencere, teflon ürünler,....	(212) 5961003	(212) 5961035	export@hisar.com.tr	www.hisar.com.tr
Alkoy Mutfak Eşyaları San.ve Tic.Ltd. Şti.	Çelik/teflon/ alüminyum mutfak eşyaları	(212) 5118333	(212) 5262801	mecit@alkoy.com	www.alkoy.com
Güzelış Porselen San.ve Tic.A.Ş.	Porselen/cam ve çelikten mutfak ürünleri (tencereler, tavalar, tepsiler, tabaklar,....)	(212) 5283702	(212) 5263874	info@guzelis.com.tr	www.guzelis.com.tr
Solmaz Mercan	Sürâhiler, kavanozlar,	(212) 8754460	(212) 8754464	info@solmazmercan.com	www.solmazmercan.com.

Mutfak Eşyaları Tic. ve San. Ltd. Şti.	baharatlıklar, bardaklar, cezveler,....				tr
Desa Porselen Dekor. ve Tic. A.Ş.	Porselen ve seramikten çeşitli ürünler, duvar tabakları,....	(212) 5512888	(212) 5520016	desa@desaporselen.com	www.desaporselen.com
Alevli Züccaciye Tic.A.Ş.	Porselen/seramik/cam/kristal ürünler, çatal/kaşık setleri,...	(212) 5224070	(212) 5205429	alevli@alevli.com.tr	www.alevli.com.tr
Erdemir Metal San.ve Tic.A.Ş.	Paslanmaz çelikten mutfak eşyaları	(212) 4825273/74	(212) 4823457	erdemir@erdemirmetal.com	www.erdemirmetal.com
Mehtap Mutfak Eşyaları San.ve Tic.A.Ş.	Tava,tencere, kek kalıbı, çaydanlık,....	(216) 4196762	(216) 4196764	spaksoy@mehtap.com.tr	www.mehtap.com.tr
Mazlum Ambalaj San.ve Dış Tic. A.Ş.	Alüminyum mutfak eşyaları	(212) 7712929	(212) 7742940	-	-
Ördekçioğlu Dış Tic. A.Ş.	Tencere, tava, çaydanlık, tepsi,....	(212) 2162124	(212) 2162124	info@ordekcioglu.com	www.ordekcioglu.com
Öztiryakiler Madeni Eşya San.ve Tic. A.Ş.	Sanayi ve ev tipi mutfak eşyaları pişirme/hazırlık/servis ekipmanları, çay-servis ekipmanları	(212) 8867800	(212) 8866236	oztiryakiler@oztiryakiler.com.tr	www.oztiryakiler.com.tr
Ferinox Paslan. Çelik San. ve Tic.A.Ş.	Paslanmaz çelikten mutfak aksesuarları, masa-mobilya aksesuarları	(216) 5930785	(216) 5930792	sales@tr-ferinox.com	www.tr-ferinox.com
Hürsultan Paslan. Mutfak Eşyaları San. ve Tic. A.Ş.	Tencereler, setler, aksesuarlar	(212) 7982560	(212) 7982569	-	www.hursultan.com.tr

7.2. Sektörde Yer Alan Bazı Kurumlar, Firmalar ve Dernekler:

İMMİB – İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri

Adres: Dış Ticaret Kompleksi A Blok Çobançeşme Mevkii, Sanayi Cad.
34197 Yenibosna – Bahçelievler , İstanbul

Tel: 212 – 454 00 00

Faks: 212 – 454 00 01

Web Adresi: immib.org.tr

E-Posta: immib@immib.org.tr

OAİB – Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri

Adres: Mahatma Gandhi Cad. No: 103 Gaziosmanpaşa, Ankara

Tel: 312 – 447 27 40 (pbx)

Faks: 312 – 446 96 05, 447 01 80, 446 72 93

Web Adresi: oaib.gov.tr

E-Posta: oaib@dtm.gov.tr

İGEME – İhracatı Geliştirme Etüt Merkezi

Adres: Marmara Bölge Müdürlüğü

Dış Ticaret Kompleksi D Blok 4. Kat Çobançeşme Mevkii, Sanayi Cad.
34197 Yenibosna – Bahçelievler , İstanbul

Tel: 212 – 454 08 00

Faks: 212 – 454 08 01

Web Adresi: igeme.org.tr

E-Posta: igemeist@igeme.org.tr

Züccacılar Derneği (ZÜCder):

Adres: Mumhane Cad. No: 31 Emek İş Hanı Kat: 2 / 207

34425 Karaköy , Beyoğlu - İstanbul

Tel: 212 – 243 62 00

Faks: 212 – 243 62 02

Web Adresi: www.zucder.org.tr

E-Posta: info@zucder.org.tr

Lİ - FE Medya Yayıncılık, Reklamcılık, Fuarlık Organizasyon San. ve Tic. Ltd. Şti. (Züccacıye Dergisi Yayıncısı, Fuar Organizatörü)

Adres: Hacı Mimi Mah. Necati Bey Cad. Hacı Mahmut İş Merkezi No: 90 Kat: 6
Karaköy, Beyoğlu - İstanbul

Tel: 212 – 252 48 79, 252 89 41, 252 29 57, 292 60 31 / 32

Faks: 212 – 292 34 20

Web Adresi: zuchex.com/

E-Posta: life@zuchex.com, info@zuchex.com

7.3. Züccaciye Sektörü İle İlgili Önemli Fuarlar:

⇒ **ZUCHEX - Uluslararası Ev Eşyaları & Hediye Eşya Fuarı:**

Fuar Organizatörü: Life Medya

⇒ **İstanbul Uluslararası Otel, Bar – Cafe, Restaurant Sistemleri, Dekorasyonu ve Donanımları ile Yiyecek & İçecek Ürünleri Fuarı:**

Fuar Organizatörü: İnterteks

⇒ **Consumexpo Fuarı (Moskova – Rusya Federasyonu):**

Kapsamı: Tüketim malları

⇒ **AMBIENTE (Frankfurt - Almanya) – Uluslararası Ambiente Fuarı:**

Kapsamı: Mutfak / ev eşyaları, aydınlatma ve hediyelik ürünler

Ayrıntılı bilgi için: <http://ambiente.messefrankfurt.com>

⇒ **Uluslararası Ev ve Ev Eşyaları Gösterisi (International Home & Housewares Show) (Şikago – ABD):**

Kapsamı: Mutfak eşyaları, hediyelik ürünler, küçük elektrikli ev aletleri

Ayrıntılı bilgi için: <http://www.housewares.org/>

⇒ **Hong Kong Ev Eşyaları Fuarı (Hong Kong Housewares Fair):** 21 – 24 Nisan 2005

Kapsamı: Eve ait ürünler

⇒ **MACEF Ev Eşyaları Sonbahar Fuarı (Primavera – İtalya):** Eylül 2005

Kapsamı: Eve ait ürünler

Ayrıntılı bilgi için: <http://www.ito.org.tr>, <http://www.macefprimavera.biz>

Consumexpo, Ambiente, International Home & Housewares Show, Hong Kong Houseware fuarlarının milli iştirak organizasyonları İMMİB tarafından, Macef Fuarının ki İstanbul Ticaret Odası tarafından gerçekleştirilmektedir.

YARARLANILAN KAYNAKLAR:

- ☉ İTO Züccaciye Meslek Komitesi Zümre Toplantısı Tutanağı,
- ☉ ISI Emerging Markets Veri Tabanı,
- ☉ DPT VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı Cam Sanayii Özel İhtisas Komisyonu Raporu,
- ☉ CBI – EU Market Survey 2003
- ☉ DİE İstatistikleri,
- ☉ İMMİB, TSE, DTM Web Sayfaları,
- ☉ www.housewares.org/
- ☉ <http://mkaccdb.eu.int/>
- ☉ www.cpierglass.be/
- ☉ www.intracen.org/ (ITC)
- ☉ Sektörde Yer Alan Çeşitli Firmaların Web Sayfaları.